

आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मिति: १५ अक्टुबर २०२४

समय: ०७.२५ - ०७: ३५ बजे (अवधि: १० मिनट)

प्रमुख समाचार

१. राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मूले भारत अनि अल्जीरिया बीच गहिरो आर्थिक सहयोगको लागि आह्वान गर्नुभएको छ ।
२. प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले आज बिहान नयाँ दिल्लीको भारत मण्डपममा अंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ-आईटीयू को विश्व दूरसंचार मानक सम्मेलन-डब्ल्यूटीएसए-2024 अनि इंडिया मोबाइल कांग्रेस को 8 ओ संस्करणको उद्घाटन गर्नुहुनेछ ।
३. भारतले कनाडाका कार्यवाहक उच्चायुक्त स्टीवर्ट रॉस वहीलर सहित 6 राजनयिकहरूलाई निष्कासित गरेको छ
४. भारत अनि कोलंबिया बीच ऑडियोविजुअल सह-निर्माण समझौता माथि आज नयाँ दिल्लीमा हस्ताक्षर गरिनेछ ।
५. नासा ले यूरोपा क्लिपर लॉन्च गरेको छ , यो कुनै पनि ग्रह मिशनको लागि बनाईएको अहिले सम्मको सबैभन्दा ठुलो अंतरिक्ष यान हो।

राष्ट्रपति-यात्रा

राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मूले भारत अनि अल्जीरिया बीच गहिरो आर्थिक सहयोगको लागि आह्वान गर्नुभएको छ । अल्जीरियाको राजधानी अल्जीयर्समा अल्जीरिया-भारत आर्थिक मंचलाई संबोधित गर्नुहुदै उहाले यसो भन्नुभएको हो । राष्ट्रपतिले द्विपक्षीय साझेदारीलाई अझ बलियो बनाउने तथा सहयोगको एउटा नयाँ युगको दिशामा नयाँ गति प्रदान गर्ने आवश्यकता माथि जोर दिनुभयो। राष्ट्रपति मुर्मू आफ्नो तीन देशहरू अल्जीरिया, मॉरिटानिया अनि मलावीको यात्रा अंतर्गत अल्जीयर्समा हुनुहुन्छ ।

तीन देशहरूको यात्राको दोश्रो चरणमा राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मू आज मॉरिटानियाको लागि प्रस्थान हुनुहुनेछ । अंतिम चरणमा उहाँ 17 देखि 19 अक्टूबर सम्म मलावीको भ्रमण गर्नुहुनेछ । यी देशहरूको यात्राको अवधि , राष्ट्रपतिको शीर्ष नेतृत्वहरूसित द्विपक्षीय बैठकहरू गर्ने अनि प्रमुख व्यापार तथा उद्योग जगतका नेताहरू साथै भारतीय प्रवासिहरूसित बातचीत गर्ने पनि कार्यक्रम रहेको छ। राष्ट्रपतिको तीन देशहरूको यात्राको उद्देश्य अफ्रीकाका देशहरूसित भारतको सम्बन्धहरूलाई अझ अधिक विस्तारित तथा ट्रिड बनाउनु रहेको छ ।

***** o *****

प्रधानमंत्री-आईटीयू

प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले आज बिहान नयाँ दिल्लीको भारत मण्डपममा अंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ-आईटीयू को विश्व दूरसंचार मानक सम्मेलन-डब्ल्यूटीएसए-2024 अनि इंडिया मोबाइल कांग्रेस को 8 ओ संस्करणको उद्घाटन गर्नुहुनेछ ।

विश्व दूरसंचार मानक सम्मेलन संयुक्त राष्ट्र डिजिटल प्रौद्योगिकी एजेंसीको अंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघको मानक कार्यको शासी सम्मेलन हो। यसको आयोजन प्रत्येक चार वर्षहरूमा गरिन्छ । आईटीयूको इतिहासमा यो पहिलो पल्ट हुनेछ जब यो प्रतिष्ठित वैश्विक कार्यक्रम भारत अनि एशिया-प्रशांत क्षेत्रमा भैरहेको छ । यो एउटा महत्वपूर्ण वैश्विक कार्यक्रम हो जसले दूरसंचार, डिजिटल अनि आईसीटी क्षेत्रहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने 190 भन्दा अधिक देशहरूका तीन हजार भन्दा अधिक उद्योगपतिहरू, नीति निर्माताहरू अनि तकनीकी विशेषज्ञहरूलाई एकै साथ एउटा मंचमा लिएर आउनेछ । डब्ल्यू.टी.एस.ए.-2024 6जी,आर्टिफिशियल इंटेलिजेंस, आई.ओ.टी., बिग डाटा अनि साइबर सुरक्षा जस्ता अघिल्लो पीढीको महत्वपूर्ण प्रौद्योगिकिहरूको मानक भविष्य माथि निर्णय लिने अनि चर्चा गर्ने बिषयमाथि प्रतिभागी देशों कोदेशहरूलाई यसले एउटा मंच प्रदान गर्नेछ । भारतमा यस कार्यक्रमको आयोजनले प्रतिभागी देशहरूलाई वैश्विक दूरसंचार एजेंडालाई आकार दिनमा एक महत्वपूर्ण भूमिका निभाउने अवसर प्रदान गर्नेछ अनि भविष्यको प्रौद्योगिकिहरूका लागि दिशा पनि निर्धारित गर्नेछ । इंडिया मोबाइल कांग्रेस एशियाकै सबैभन्दा ठुलो डिजिटल प्रौद्योगिकी मंच

हो। यसले विश्वभरिमा प्रौद्योगिकी अनि दूरसंचार पारिस्थितिकी तंत्रमा नवाचार समाधान, सेवा तथा उद्योग, सरकार, शिक्षा, स्टार्टअप अनि अन्य मुख्य हितधारकहरूका लागि उन्नत सुपरिचित मंच बनाई सकेको छ। इंडिया मोबाइल कांग्रेस-2024 मा 120 देशहरूको सहभागिता रहनेछ। यसमा लगभग 900 स्टार्टअप तथा 400 प्रदर्शकहरूले आफ्नो प्रदर्शन गर्नेछ।

***** o *****

भारत-कनाडा राजनयिक

भारतले कनाडाका कार्यवाहक उच्चायुक्त स्टीवर्ट रॉस व्हीलर सहित 6 राजनयिकहरूलाई निष्कासित गरेको छ। उप उच्चायुक्त पैट्रिक हेबर्ट, प्रथम सचिव मैरी कैथरीन जोली, इआन रॉस डेविड ट्राइट्स, एडम जेम्स चुइपका अनि पाउला ओर्जुएलालाई पनि निष्कासित गरिएको छ। यी राजनयिकहरूलाई 19 अक्टूबर वा त्यसभन्दा पहिला भारत छोड्न भनिएको छ। भारतले कनाडामा आफ्नो उच्चायुक्त अनि अन्य राजनयिकहरू साथै अधिकारिहरूलाई यसो भन्दै भारत बोलाएको छ कि उनीहरूको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न वर्तमान कनाडाको सरकारको प्रतिबद्धता माथि बिश्वास छैन। यस्तै घटनाक्रममा कनाडाका प्रभारी उच्चायुक्तलाई हिज नयाँ दिल्लीमा विदेश मंत्रालयमा बोलिएको थियो। उहालाई बताईयो कि कनाडामा भारतीय उच्चायुक्त अनि अन्य राजनयिकहरू तथा अधिकारिहरूलाई आधारहीन निशाना बनाउनु अस्वीकार्य छ। उहालाई अझ बताईएको छ कि उग्रवाद अनि हिंसाको वातावरणमा वर्तमान टूडोको नेतृत्वमा रहेको कनाडा सरकारको कार्यहरूसित भारतीय राजनयिकहरू असुरक्षित छन्।

***** o *****

शाह-आईपीएस संवाद

केंद्रीय गृह मंत्री अमित शाह आज नयाँ दिल्लीमा भारतीय पुलिस सेवा -आईपीएस का परिवीक्षाधीनहरूसित बातचीत गर्नुहुनेछ। यस अवधि परिवीक्षाधीन अधिकारीहरूले गृह मंत्री सित आफ्नो प्रशिक्षण अनुभव साझा गर्नेछन्। बैठकमा अधिकारिहरूलाई देशको आंतरिक सुरक्षासित सम्बन्धित चुनौतिहरूसित जुड्नका लागि श्री शाहले मार्गदर्शन पनि गर्नुहुनेछ।

भारतीय पुलिस सेवा 2023 बैच मा 54 महिला अधिकारिहरूसित कुल 188 अधिकारी प्रशिक्षुहरूले बेसिक कोर्स प्रशिक्षणको प्रथम चरण पूरा गरिसकेका छन्।

***** o *****

नासा - यूरोपा क्लिपर

नासा ले यूरोपा क्लिपर लॉन्च गरेको छ, यो कुनै पनि ग्रह मिशनको लागि बनाईएको अहिले सम्मको सबैभन्दा ठुलो अंतरिक्ष यान हो। यस अंतरिक्ष यान को उद्देश्य यसबारे जांच गर्नु हो कि बृहस्पतिको -चंद्रमा यूरोपामा जीवनको लागि उपयुक्त परिस्थितिहरू छ वा छैन। जसमा हिउँको मोटो बाहिरी आवरण मुनि रहेको विशाल उपसतह महासागर माथि ध्यान केंद्रित गरिनेछ। रोबोटिक सौर ऊर्जा ले चल्ने यो जांच यानले 5 वर्ष अनि 6 महीनामा लगभग 2.9 बिलियन किलोमीटरको यात्रा गरेपछि वर्ष 2030 मा बृहस्पतिको कक्ष मा प्रवेश गर्नेछ।

***** o *****

अनुसंधान राष्ट्रीय फाउंडेशन

अनुसंधान राष्ट्रीय अनुसंधान फाउंडेशन (एनआरएफ) ले आफ्नो पहिलो 2 वटा पहलहरूको अवधि प्रधानमंत्री प्रारंभिक कैरियर अनुसंधान अनुदान (पीएमईसीआरजी) अनि उच्च प्रभाव रहेको क्षेत्रहरूमा उन्नतिको लागि मिशन-इलेक्ट्रिक वाहन (एमएचए-ईवी) मिशनको शुरुआतको घोषणा गरेको छ। पी एमई सी आर जी देशको परिवर्तनकारी यात्रामा सामेल हुने अनि भारतको वैज्ञानिक उत्कृष्टता तथा नवाचारको उन्नतिमा योगदान दिनको लागि प्रारंभिक कैरियर शोधकर्ताओंहरूलाई आमंत्रित गर्दछ। दोश्रो तर्फ, एम ए एच ए-ईवी मिशन लाई इलेक्ट्रिक वाहन (ईवी) घटकहरू, विशेष रूपले बैटरी सेल, पावर इलेक्ट्रॉनिक्स, मशीन और अनि ड्राइव (पीईएमडी) तथा चार्जिंग इन्फ्रास्ट्रक्चरको लागि एउटा ठोस अनुसंधान अनि विकास पारिस्थितिकी तंत्र बनाउनको लागि डिजाइन गरिएको हो।

***** o *****